

رسم سلوک

رسالة

www.ketab.ir

شریف‌زاده، بهمن
رسم سلوک / بهمن شریف‌زاده. - - تهران: نیک ملکی، ۱۳۸۵.
۹۰ ص.

ISBN: ۹۶۴-۹۵۶۱۲-۴-۲

لهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه: ص. [۸۹] - ۹۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.
۱. آداب طریقت. ۲. عرفان. الف. عنوان.

BP۲۸۸/۳/۵

کتابخانه ملی ایران

۲۹۷/۸۴

۸۵ - ۱۴۸۰۰ م

عنوان کتاب: رسم سلوک

مؤلف:

بهمن شریف‌زاده

ناشر:

انتشارات نیک ملکی

نوبت چاپ:

اول ۱۳۸۵ هـ ش

تیراژ:

۲۰۰۰ نسخه

شابک:

ISBN: ۹۶۴-۹۵۶۱۲-۴-۲ ۹۶۴-۹۵۶۱۲-۴-۲

مرکز پخش:

۰۹۱۲۲۸۶۹۷۵۰

حق چاپ برای ناشر محفوظ است

فهرست مطالب

مقدمه	/ ۹
در جست‌وجوی سعادت	/ ۱۳
کمال، خواهش فطری انسان	/ ۱۴
خطا در دیدن کمال واقعی	/ ۱۷
بینش دل یا دانش ذهن	/ ۲۲
علت خطا در بینش	/ ۲۵
تمسک به راه بلدان، شرط پیمودن راه	/ ۳۳
تعریف راه از دیدگاه راه بلدان	/ ۳۶
رفع دو ابهام	/ ۳۹
دوست‌داشتن برای خدا، دوست‌داشتن خدا	/ ۳۹
ارتباط رفتارها و باورهای دینی با حب خدا	/ ۴۳
حب خدا، مغز دین	/ ۵۹
فاصله دل از دین	/ ۶۱

هشدارهای پیش از حرکت	/ ۶۶
۱. سلوک برای بندگی	/ ۶۶
۲. سبب حرکت، خدا است نه مجاهدت	/ ۸۴
۳. استقامت در سلوک	/ ۸۵
کتابنامه	/ ۸۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

امروزه عرفان، کلمه رایج و متداولی در محاورات طبقه جوان کشور ما شده است. گرایش موج عامه مردم جهان به معنویت و مسائل باطنی از یک سو و سابقه کهن عرفان اسلامی در ایران از سوی دیگر به عرفان و مسائل عرفانی رواجی درخور توجه بخشیده است. میراث گرانقیمت مکتوبات عرفانی و وجود عارفان بلند مرتبه در جهان اسلام و به ویژه ایران، دل مشتاق نسل امروز را به خود فرامی خواند؛ ولی زبان رازآلود و پیچیده آن از خود می راند، به این ترتیب چاره‌ای جز ریختن نکات درخور فهم عرفان در قالب الفاظی قابل درک، نمی‌توان جست تا صعوبت این میراث ارزنده، دست علاقمندان را از آن کوتاه نکرده و پایشان را به دعوات سطحی عرفان‌نماهایی امروزی باز نکند.

عرفان را به دو بخش «عرفان نظری» و «عرفان عملی» تقسیم می‌کنند که در اولی از شناخت خدا و تجلیات او سخن به میان می‌آید و مسائل از سنخ مسائل هستی‌شناسی است در دومی از مراحل و منازل و آداب سلوک عرفانی سخن گفته می‌شود. البته عرفان در آغاز چیزی جز برنامه

سلوک و حرکت نبود؛ ولی رفته رفته یافته‌های عارفان در مسیر پرفراز و نشیب سلوک، مجموعه‌ای را تشکیل داد که از آن بین، آنچه به هستی‌شناسی مربوط می‌شد، جدا و به عرفان نظری مشهور شد. اما آنچه با عنوان عرفان عملی، که اصل عرفان است، مشهور شد، بیان حالات و مقاماتی بود که عارفان در مسیر سلوک با آن روبه‌رو می‌شدند. در این بین گاه از آداب سلوک سالکان نیز سخنی به میان می‌آمد؛ ولی از چگونگی حرکت برای رسیدن به این حالات کمتر سخن گفته می‌شد. اگر خواجه عبدالله انصاری به بیان یکصد منزل در کتاب منازل السائرین، و خواجه نصیرالدین طوسی به ذکر سی و یک خصلت در اوصاف الاشراف پرداختند، اما از چگونگی حرکت از منزلی به منزل دیگر و خصلتی به خصلت دیگر سخنی چندان به میان نیاوردند و شاید عدم نگارش دستورات حرکت برای آن بوده که این دستورات در ارتباط مستقیم با ظرفیت سالک بوده است و از آنجا که ظرفیت‌ها متفاوت و مختلف است، پس نمی‌توانستند نسخه‌ای واحد برای همه بنویسند و یا آن که نگارش دستور سبب آن می‌شد که دستور در اختیار همگان قرار گیرد و آن‌گاه نالایقان و کم‌ظرفیتان نیز با عمل به آن، خود را به هلاکت می‌انداختند و گمراه می‌شدند، پس دستور حرکت باید پنهان می‌ماند تا در جای مناسب به افراد مناسب ارائه می‌شد؛ اما راهزنی‌های مدعیان بیشمار عرفان در این روزگار و گوناگونی دستورات عارفان درباره افراد مختلف و توجه به دستورات عام شریعت محمد (ص) در سیر معنوی انسان، ما را بر آن داشت تا از مضامین آیات و روایات دستورات این راه

را اخذ کنیم تا برنامه‌ای مشروع برای حرکت در اختیار مشتاقان باشد و نام آن را رسم سلوک گذاردیم.

بهمن شریف‌زاده

۸۵/۳/۱۲